

الگوی شهرسازی ایران در سده نخستین هجری

(با تکیه بر نیشابور در دوره فضل بن شاذان)

علی ناظمیان فرد، دانشیار گروه تاریخ

دانشگاه فردوسی مشهد

مصطفی لعل شاطری، کارشناس ارشد تاریخ ایران

اسلامی، دانشگاه فردوسی مشهد

چکیده

طرح مساله و اهمیت موضوع:

شهر پایگاه اصلی تمدن انسانی و تبلور ذهنی و تکنولوژیک بشر است. اندیشه شهرسازی قدمتی به طول تاریخ بشری دارد و معماری و شهرسازی محصول تعامل انسان با محیط تلقی می‌شود. شهر بستری است که در آن فرهنگ از طریق فعالیت‌ها و ارتباطات انسانی به جریان درمی‌آید.

روش تحقیق و چارچوب نظری: پژوهش حاضر با شیوه‌ی توصیفی-تحلیلی، با اتکاء به منابع دست اول و تحقیقات جدید بر آن است تا نقش و تأثیر اسلام بر

الگوی شهرسازی ایران در سده نخستین هجری

(با تکیه بر نیشابور در دوره فضل بن شاذان)

علی ناظمیان فرد، دانشیار گروه تاریخ

دانشگاه فردوسی مشهد

مصطفی لعل شاطری، کارشناس ارشد تاریخ ایران

اسلامی، دانشگاه فردوسی مشهد

چکیده

طرح مساله و اهمیت موضوع:

شهر پایگاه اصلی تمدن انسانی و تبلور ذهنی و تکنولوژیک بشر است. اندیشه شهرسازی قدمتی به طول تاریخ بشری دارد و معماری و شهرسازی محصول تعامل انسان با محیط تلقی می‌شود. شهر بستری است که در آن فرهنگ از طریق فعالیت‌ها و ارتباطات انسانی به جریان درمی‌آید.

روش تحقیق و چارچوب نظری: پژوهش حاضر با شیوه‌ی توصیفی-تحلیلی، با اتکاء به منابع دست اول و تحقیقات جدید بر آن است تا نقش و تأثیر اسلام بر

الگوی شهرسازی ایران در سده نخستین هجری

(با تکیه بر نیشابور در دوره فضل بن شاذان)

علی ناظمیان فرد، دانشیار گروه تاریخ

دانشگاه فردوسی مشهد

مصطفی لعل شاطری، کارشناس ارشد تاریخ ایران

اسلامی، دانشگاه فردوسی مشهد

چکیده

طرح مساله و اهمیت موضوع:

شهر پایگاه اصلی تمدن انسانی و تبلور ذهنی و تکنولوژیک بشر است. اندیشه شهرسازی قدمتی به طول تاریخ بشری دارد و معماری و شهرسازی محصول تعامل انسان با محیط تلقی می شود. شهر بستری است که در آن فرهنگ از طریق فعالیت ها و ارتباطات انسانی به جریان درمی آید.

روش تحقیق و چارچوب نظری: پژوهش حاضر با شیوهی توصیفی-تحلیلی، با اتکاء به منابع دست اول و تحقیقات جدید بر آن است تا نقش و تأثیر اسلام بر

شهرسازی ایرانی و به طور مشخص، نیشابور عصر طاهریان را بررسی و تحلیل نماید.

یافته‌ها و نتایج: پرسش این است که ورود اسلام به ایران بر شهرسازی ایران به ویژه در دوران فضل بن شاذان (عصر حکمرانی طاهریان) چه تاثیری نهاد؟ یافته‌های این پژوهش ناظر بر این است که با ورود اسلام و گسترش آن و نیازهایی که دین جدید دارا بود، در نوع معماری و شهرسازی تغییر و تحولاتی صورت گرفت. اسلام به عنوان یک ایدئولوژی کامل و فراگیر، کلیه ابعاد زندگی اجتماعی و انسانی را متأثر ساخت؛ به گونه‌ای که در شکل منازل و پدیده‌های جغرافیایی و شهری و نیز تحول چهره‌های سنتی و قدیمی با جایگزین کردن عناصری چون مساجد، زیارتگاه‌ها، مدارس، گورستان‌ها و مکان‌های عمومی و اجتماعی خاص، دگرگونی قابل توجهی را پدید آورد.

واژه‌های کلیدی: شهرسازی، نیشابور، طاهریان، اسلام،

مسجد، بازار، مدرسه